

Secundària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu
de les competències
i les directrius de PISA.

Maria Remei Barberà Gomis

Flors del carrer

K. R. Gaddy

Nom:

Curs:

Abans de llegir

- 1 Observa la coberta i la contracoberta de *Flors del carrer* i respon les preguntes.

- Què s'hi veu? Fes-ne una breu descripció.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Com definiries l'actitud de la persona que hi apareix?

- ☐ submisa
☐ desafiadora

- ☐ indiferent
☐ resignada

- 2 L'obra pertany a una col·lecció anomenada *Bambú Viscut*:

Bambú Viscut

Col·lecció que apropa els lectors a històries reals, corprenedores i colpidores que són tota una lliçó d'esperança i coratge. A partir de l'experiència i el testimoni dels seus joves protagonistes, els lectors descobriran la valentia i l'esperit de superació d'uns joves enfrontats a alguns dels capítols més foscos i difícils de la nostra història contemporània.

El subtítol de les obres ja indica els moments històrics que retraten. Busca tots els llibres d'aquesta col·lecció al final de l'obra i relaciona cada títol amb el seu subtítol.

<i>Penny, caiguda del cel</i> ○	○ <i>Créixer a la Xina de Mao</i>
<i>Tastant el cel</i> ○	○ <i>La Guerra Civil amb ulls d'infant</i>
<i>Neu de primavera</i> ○	○ <i>Retrat d'una família italoamericana</i>
<i>La Casa de l'Àngel de la Guarda</i> ○	○ <i>Una infantesa palestina</i>
<i>El cant de la mallerenga</i> ○	○ <i>Un amagatall per a nenes jueves</i>
<i>Flors del carrer</i> ○	○ <i>La veritable història dels joves que van combatre el nazisme</i>

3 Al final de l'obra, hi ha l'índex. Completa la informació que s'hi refereix.

- a** Hi ha un total de parts, numerades, i, prèviament, un
- b** Les parts especifiquen un període històric concret: des del fins al
- c** Com que l'obra té un aspecte documental, l'autora especifica d'on ha tret la informació i les imatges que la complementen:
.....

4 Completa la informació sobre l'autora, K. R. Gaddy, que hi ha a la solapa de la contracoberta.

Ha publicat articles a:

-
-
-
-
-

Els seus títols acadèmics són:

-
-

© Beth Mikalonis

5 Llegeix atentament el text de la solapa de la coberta i respon la pregunta.

Fritz, Gertrud i Jean eren els clàssics inconformistes: duien roba cridanera, escoltaven cançons amb lletres revolucionàries i no temien les confrontacions. Però també eren joves a l'Alemanya de Hitler, i qualsevol actitud contrària a les normes podia provocar que els detinguessin, o alguna cosa pitjor. A mesura que el règim s'enduria, els tres es van veure atrapats en un país que menyspreava tot allò que ells estimaven. Fritz, Gertrud, Jean i milers de joves de la seva generació es van negar a col·laborar. Aquesta és la seva història.

- Encara que es tracta d'un llibre de no-ficció i, per tant, no hi ha res inventat, cal crear unes expectatives perquè el lector tingui ganes de començar a llegir l'obra. Quina és l'oració que inclou la idea principal del text i aconsegueix aquest propòsit?
.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 12 a la 27

- 1 L'autora del llibre es va basar en les memòries dels protagonistes (la Gertrud, en Fritz i en Jean), els arxius de la Gestapo i el testimoni oral dels Pirates d'Edelweiss i dels seus familiars; però, abans d'entrar en matèria, a la pàgina 12 hi ha una notícia relacionada amb el tema. Completa la taula amb les 6 W, característiques d'aquest gènere periodístic d'informació.

QUI?	Who?	
QUÈ?	What?	
QUAN?	When?	
ON?	Where?	
COM?	How?	
PER QUÈ?	Why?	

- 2 Com que a l'obra es parla de moltes persones, abans del pròleg s'ofereix un llistat dels protagonistes dels fets explicats al llibre, distribuïts per grups. Tria l'opció correcta en cada cas i, al final, escull la combinació correcta.

a Gertrud Kühlem, àlies *Mucki*, va pertànyer...

al grup els Navajos.

als Pirates d'Edelweiss.

al Club Edelweiss.

b Fritz Theilen, àlies *Fritz de Plaat*, va pertànyer...

als grups els Navajos i El Club Edelweiss.

als grups els Navajos i Pirates del refugi de Taku.

als grups Pirates del refugi de Taku i El Club Edelweiss.

c Jean Jülich, àlies *Schang*, va pertànyer...

als Pirates d'Edelweiss.

al Club Edelweiss.

als Pirates del refugi de Taku.

d La combinació correcta és:

- 3 Al pròleg, l'autora explica tres episodis de finals de l'any 1942. Indica si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).

	V	F
La Gertrud es reunia amb els seus amics al parc de Volksgarten.		
A més de xerrar i cantar cançons, ara volien distribuir pamflets.		
La idea d'escampar-los a l'estació de tren de Colònia va ser de l'Ernst, àlies Ätz.		
Aquesta acció va anar sobre rodes i va durar menys de quinze minuts.		
El Jean es va fixar en l'aspecte d'un grup de nois (cap rapat i roba informal).		
Un amic del Jean, en Ferdinand Steingass, àlies Fän, era de les Joventuts Hitlerianes.		
Els Pirates d'Edelweiss van fer que un tramvia arrossegés un quiosc.		
Al Fritz Theilen, àlies Fritz de Plaat, l'havien fet fora de les Joventuts Hitlerianes.		
Va anar a veure l'encarregat de la fàbrica on treballava per demanar un permís.		
Els seus amics eren Els Pirates d'Edelweiss i tots ells odiaven els nazis.		

- 4 Respon les preguntes que fan referència als tres episodis del pròleg, protagonitzats per la Gertrud, en Jean i en Fritz, respectivament.

a Quines similituds i diferències hi observes ?

b Per què creus que l'autora els inclou aquí en lloc de fer una introducció als grups juvenils?

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 29 a la 65

- 1 Llegeix aquest fragment de la primera part i marca (✓) el tipus de narrador de l'obra. Després justifica la teva tria.

El pare del Jean era un oficial del Partit Comunista i havia vist com acabaven les detencions i les batusses després que Hitler arribés al poder. I va marxar de casa. La seva mare no es podia fer càrrec dels dos fills, així que en Jean se'n va anar a viure amb els avis. En Jean tenia quatre anys i els seus avis l'adoraven. Ell també n'estava molt, dels seus avis, i els seu pis era més acollidor i més espaiós, però la seva família es va trencar i no es tornaria a recompondre mai més. (Pàg. 44)

Narrador intern (1a persona)	Protagonista	El personatge principal relata els fets.	
	Testimoni	Un altre personatge explica els fets.	
Narrador extern (3a persona)	Omniscient	Té un coneixement absolut de tot.	
	Observador	Només explica allò que pot veure i sentir.	

a Es nota que és un narrador en

- 2 Els antagonistes principals dels grups juvenils que van lluitar contra el nazisme van ser les Joventuts Hitlerianes. Fixa't en l'exemple de metàfora que hi ha en aquest fragment.

*Un **mar** d'uniformes marrons s'estenia davant d'en Fritz. (Pàg. 57)*

- Seguint l'exemple del quadre inferior, explica com s'ha format la metàfora que apareix a la pàgina 63 del llibre.

COM ES FORMA UNA METÀFORA?

El substantiu *mar* habitualment es refereix a una massa d'aigua salada que cobreix una superfície terrestre. Aquí **canvia de significat** perquè es diu que hi havia tants uniformes un al costat de l'altre que semblaven les gotes que formen el mar. Una metàfora equival, doncs, a una **comparació implícita**, és a dir, se sobreentén.

*A terra hi havia una **catifa** de vidres, lluent i brillants. (Pàg. 63)*

3 L'any 1938 es van produir uns fets anomenats *Kristallnacht* ('la Nit dels Vidres Trencats'), mostra de l'antisemitisme del règim nazi. Completa els enunciats, extrets de les pàgines 61–63 del llibre, que expliquen el que va passar.

- ① L'edifici més majestuós de la plaça era la
- ② La Gertrud i la seva mare es van quedar mirant com aquell edifici majestuós.
- ③ [...] on s'amuntegava un escampall de roba, mobiliari, llibres i rotlles de la
- ④ Els nazis havien entrat dins del temple i havien saquejat la residència dels
- ⑤ [Un home] Intentava arrencar l'estrella de daurada del capdamunt de la torre.
- ⑥ La Gertrud sabia que algunes famílies ja havien fugit d'Alemanya.
- ⑦ [...] hi havia a les finestres de les botigues que deien: «Soc un porc jueu».
- ⑧ Els homes uniformats de les SS havien bloquejat tota l'àrea central de la
- ⑨ Algú s'havia dedicat a trencar els del llarg i concorregut carrer comercial...
- ⑩ Davant d'una, hi havia sabates escampades, i davant d'una altra, peces de roba. La gent ho agafava i fugia corrents.

4 Llegeix el fragment final de la primera part i respon la pregunta amb la teva opinió.

Poc després d'aquella nit de novembre, [en Jean] va deixar de veure els seus dos amics jueus rondant pel barri com feien tots, després van començar a portar estrelles grogues a la roba, fins que al final, un dia, ja no se'ls va veure més. (Pàg. 65)

Creus que cal explicar aquests fets tan terribles a les generacions que no les van viure en persona o bé és millor no recordar-los a causa de la seva injustícia?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 67 a la 109

- 1 Com ja ens havia dit la notícia de l'inici del llibre (*Com a única identificació, a la solapa esquerra portaven un pin d'una flor cridanera que els havia costat quatre rals*), l'edelweiss era un dels símbols que van triar els grups juvenils que lluitaven contra els nazis. Completa la definició d'aquesta flor triant entre els mots: *Portugal, planures, natura, negre, rams, blanc, serralades, tradició, grups, Suïssa*.

La flor de neu (*Leontopodium alpinum*) també és coneguda amb el mot alemany *Edelweiss*, que significa '..... pur'. Creix en petits a les prades alpines i roquissars d'altura de les europees.

És la flor nacional de i, sovint, és adoptada com a símbol de la conservació de la i del muntanyisme.

- 2 Fixa't en els dos mots destacats, els quals apareixen en un dels capítols dedicats al Fritz (pàg. 88). Respon les preguntes que es refereixen a les seves accepcions al diccionari.

Allà [al grup dels Navajos] tot era democràtic: no tenien un cap que manés per sobre dels altres, i prenien les decisions **plegats**.

plegat² adj.[pl.] Junts, l'un amb l'altre. Mai no se separen: sempre van plegats.

Allà [al grup dels Navajos] tot era democràtic: no tenien un **cap** que manés per sobre dels altres, i prenien les decisions plegats.

13 m. i f. Persona que presideix o té a les seves ordres els altres. *Cap d'estació*.

- a Quin dels dos mots és exemple de **polisèmia**, és a dir, un mot amb diversos significats? Com s'indica al diccionari?

.....
.....

- b Quin dels dos mots és exemple d'**homonímia**, és a dir, dos o més mots que s'escriuen i es pronuncien igual? Com s'indica al diccionari?

.....
.....

- 3 En les obres literàries es donen diferents tipus de discurs (descripció, narració i diàleg) que es van alternant. Llegeix aquest fragment, subratlla els tipus de discurs amb colors diferents i indica breument el contingut de cadascun.

Les sirenes van començar a sonar i en Jean i els seus avis van córrer cap al refugi que tenien al soterrani del seu pis al carrer de Sülzburger. L'hivern de 1941, els bombardejos eren més habituals, i aquella nit les bombes tornaven a caure. Tota la sala va tremolar, com si els passés pel costat un tren a tota velocitat.

En Jean era al primer refugi de la casa, al soterrani situat entre la façana frontal de l'edifici que donava al carrer i una caseta de jardí del darrere. Al soterrani sempre feia humitat. Si era hivern, l'ambient era fred i era impossible entrar en calor, i a l'estiu la xafogor era constant, així que no s'hi podia estar sec. [...]

Es va sentir un estrèpit i un espetarrec que indicaven que el sostre estava cedint. [...]

—Que ningú encengui foc! S'han rebotat els conductes del gas! —va cridar algú en la foscor.

(Pàgs. 104-105)

DESCRIPCIÓ	NARRACIÓ	DIÀLEG

- 4 L'any 1933 van detenir el pare de la Gertrud i el van tancar en un camp de concentració. Marca (X) les afirmacions vertaderes sobre l'últim capítol de la segona part del llibre.

a Cada mes arribava una carta des del camp de concentració d'Esterwegen.	
b El segell era una imatge de Hitler fent un discurs a les masses.	
c El pare de la Gertrud hi deia que li donaven prou menjar.	
d La Gertrud i la seva mare sabien que era mentida.	
e Elles, en canvi, no podien enviar-li cartes al camp de concentració.	
f Cada carta que rebien significava que encara era viu el dia que l'havia enviat.	
g Al maig de 1942 no va arribar cap carta.	
h La Gertrud de seguida va pensar que el seu pare era mort.	

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 111 a la 192

- 1 El sentit literal d'un mot és el significat que li és propi; en canvi, el sentit figurat (*fig.* al diccionari) és una nova significació que es dona a una paraula o expressió quan s'aparta de l'habitual. Llegeix les dues accepcions del mot *escòria* i dedueix d'on prové el sentit figurat, exemplificat en un dels capítols de la tercera part dedicats a la Gertrud (pàg. 122).

escòria

1 *f.* Subproducte no metàl·lic, de consistència vidriosa, que hom obté en la reducció dels minerals per a l'obtenció de metalls o en el tractament de purificació del metall fos.

2 *fig.* La part més vil d'una societat. *Persones que són l'escòria de la societat.*

Article del *Gran diccionari de la llengua catalana* (GDLC)

Una vegada, l'endemà d'una nit de pintades, van sentir algú que deia alguna cosa com ara «Aquests porcs, que fan malbé les cases. Segur que és cosa d'aquesta escòria de comunistes». Com si els missatges que escrivien a les parets fossin pitjor que la destrucció que estava causant la guerra nazi.

- 2 Molts joves alemanys que van combatre els nazis es reunien i cantaven cançons; alguns, però, prenen decisions arriscades i entraven en acció, és a dir, realitzaven activitats contra el règim totalitari que els estava oprimint. Acaba d'escriure les paraules exactes del llibre, en què s'explica aquest procés del Fritz (pàg. 169).

d u r a t e r m e a c c i o n s m é s

g r o s s e s s i g n i f i c a v a a c a b a r

d e t i n g u t, s e r s o t m è s a

i n t e r r o g a t o r i s i t o r t u r e s,

i s e r e n v i a t a l a p r e s ó ...

- 3 El pare del Jean també va estar retingut en un camp de treballs forçats i va presentar al seu fill un altre reclus —Meik Jovy— que va influir molt sobre el noi. Escriu les paraules (totes són a les pàgines 176-178) que corresponen a les definicions que hi ha a continuació.

a *adj.* Ocult, fet secretament, com essent il·lícit. (En femení plural)

b *m. i f.* Persona que fa de consellera i de guia d'algú. (En masculí)

c *adj.* Que s'ha separat en matèria de doctrina d'una religió, d'una escola filosòfica, artística, d'un partit polític, etc. (En plural)

d *m.* Desig vehement [Que té una força impetuosa].

e *f.* Oposició a les forces invasores d'una potència estrangera o bé al poder establert en el propi país quan esdevé totalitari i injust.

f *f.* Partida de soldats o de gent armada, poc nombrosa, que ronda per mantenir l'ordre i la seguretat d'algun lloc.

- 4 Tal com havia passat anteriorment amb la Gertrud, el Fritz va ser interrogat a les oficines de la Gestapo (EL-DE Haus) i empresonat a Brauweiler. Llegeix el fragment del capítol final de la tercera part i respon la pregunta amb la teva opinió.

—I què me'n pots dir, dels Pirates d'Edelweiss?

—Jo d'això no en sé res —va contestar en Fritz—. N'he sentit a parlar. També els he vist, però jo no he estat mai membre d'aquest grup. De debò, cregui'm.

(Pàg. 65)

Com creus que una persona pot resistir els interrogatoris, físicament i mentalment, i ser convincent davant dels que l'estan retenint?

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 193 a la 229

- 1 La funció del llenguatge que predomina en aquesta obra és l'estètica: se centra en el missatge i es busca crear un efecte de bellesa. Una de les maneres d'aconseguir-ho és la utilització de figures literàries. Fixa't en aquest fragment de la tercera part (la Gertrud s'assabenta de la mort del seu pare al centre de detenció), identifica quin recurs retòric s'ha fet servir i respon la pregunta que s'hi refereix.

*Va recordar quan s'esmunyia al sofà de pell, al costat del seu pare, per llegir Rosa Luxemburg. Li acaronava els cabells suaus i l'anomenava la seva colometa riallera. **Ja no** la tornaria a anomenar d'aquella manera. **Ja no** tornarien a caminar plegats per la vora del Rin, **ja no** li parlaria dels dies en què lluitaven contra els nazis des del Partit Comunista, i la Gertrud **ja no** li podria explicar com estava lluitant ella ara contra els nazis. (Pàg. 126)*

☐ enumeració

☐ metàfora

☐ anàfora

☐ hipèrbaton

Per a què serveix aquesta repetició dels mateixos mots a l'inici d'unes clàusules successives?

- 2 Abans de centrar-se en els episodis viscuts per la Gertrud, en Fritz i en Jean, totes les parts del llibre comencen amb una introducció en què es parla de la ciutat de Colònia.

a Relaciona cadascun dels fets amb l'any corresponent.

Inici dels bombardejos per part dels caces aliats	☐	
Increment de fortificacions a la línia Sigfrid o Mur de l'Oest	☐	
Trasllat al recinte firal de presoners de guerra	☐	☐ Colònia, 1932
Derrota de l'exèrcit alemany a Stalingrad contra els soviètics	☐	☐ Colònia, 1939
Marxa ràpida dels alemanys a Polònia	☐	☐ Colònia, 1942
Creixement del nombre de votants del partit de Hitler	☐	☐ Colònia, 1943
Toc de campanes per la victòria en l'ocupació de Polònia	☐	
Enfrontaments entre els braços paramilitars dels nazis i els comunistes	☐	

- b Per què aquestes introduccions, a diferència dels capítols sobre els dos nois i la noia, estan redactades en present d'indicatiu «Les Potències de l'Eix es rendeixen a l'Àfrica del Nord»?

- 3 Durant el servei militar, en Fritz va conèixer el *Barthel* i el *Bubbes* (dels Pirates d'Edelweiss d'Ehrenfeld), els quals volien anar més enllà de les accions habituals per tal d'accelerar la fi del règim nazi. Abans d'això es dedicaven a escriure pintades antinazis a les parets de la ciutat en runes; com es reien dels nazis amb missatges com aquests?

PER AIXÒ DONEM LES GRÀCIES AL NOSTRE FÜHRER

UN POBLE, UN REICH, UN FRACÀS

Per altra banda, què aconseguien amb informacions com aquestes, impreses als pamflets que enganxaven als edificis?

LES TROPES ALIADES ESTAN AVANÇANT PER TOTS ELS FRONTS

MILERS DE SOLDATS ALEMANYS ASSASSINATS PER LA BOGERIA DE HITLER

- 4 En una ocasió, la mare del Fritz va acompanyar-lo a l'EL-DE Haus perquè el noi havia rebut una citació de compareixença; ell ja havia estat en aquesta mateixa situació «no era la primera vegada que era allà i sabia com les gastava aquella gent». Encercla l'única opció correcta que hi ha en cada fragment que explica l'interrogatori (pàg. 209-211).
- a [Amençar violentament / Inventar-se mentides] per aconseguir una confessió era una tècnica habitual de la Gestapo.
 - b Però coneixent com coneixia aquella tècnica d'interrogatori clàssica, en Fritz va dir que aquells nois devien ser uns mentiders, i que la informació era [imprecisa / incorrecta].
 - c Una altra tècnica d'interrogatori clàssica: [prometre alguna cosa a canvi al detingut / torturar el seu acompanyant] per fer-lo xerrar.
 - d Evidentment, si la persona dona algun nom, al mateix temps està reconeixent la seva [culpabilitat / innocència]. Per això en Fritz no es va desviar de la història original.

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 231 a la 289

- 1 Així com el *flashback* és una tècnica que altera la seqüència temporal de la història i trasllada el lector cap al passat mitjançant un retrocés o salt enrere, altres vegades s'utilitza el *flashforward* o anticipació, en el qual s'avança una situació cronològicament posterior respecte al temps narratiu preestablert. Respon les preguntes que hi fan referència.

Flashforward (pàgines 236-237): En Barthel i en Bubbes van dir a en Jean i a en Fän que coneixien una persona que podia estar interessada en l'explosiu, un home que es deia Han Steinbrück, però a qui anomenaven Bomben-Hans. Tant en Jean com en Fritz eren amics d'en Barthel i d'en Bomben-Hans. De fet, la vida d'en Jean i d'en Fritz canviaria arran d'aquesta amistat, però en Jean i en Fritz encara no es coneixien la tardor de 1944.

- a Per què utilitza l'autora el *flashforward* en aquest moment de l'obra?

.....

.....

- b Què s'aconsegueix amb aquesta tècnica literària i cinematogràfica?

.....

.....

- 2 La major part de la informació d'aquesta obra ens arriba a través de la narració i el diàleg. La descripció és el tipus de discurs menys utilitzat. En el capítol 45 de la cinquena part entra en acció un personatge que jugarà un paper important en la història: en Bomben-Hans. Indica el tipus de descripció que exemplifica el fragment següent i respon la pregunta.

En Hans Steinbrück, Bomben-Hans, tenia 23 anys, i la seva reputació impressionava els Pirates més joves. Una mica com en Meik Jovy, era atrevit i tenia fusta de líder. Sabia fer qualsevol ofici: lampista, paleta, electricista, mecànic. Als Pirates d'Eherenfeld els agradava tenir-lo a prop i escoltar històries esbojarrades sobre la seva vida, històries que semblava que barreguessin la realitat i la ficció, la veritat i l'exageració. (Pàg. 238)

Hi ha tres classes de descripció:

PROSOPOGRAFIA	ETOPEIA	RETRAT
Descripció física (trets del cos, indumentària, gestos...)	Descripció psicològica (ideologia, caràcter, gustos...)	Descripció física i psicològica

- La descripció del Hans és
- Què vol dir la frase feta subratllada?

- 3 L'any 1944 van detenir en Fritz Theilen i el van tancar al camp de treballs forçats d'Ellern, *per a nois d'entre tretze i disset anys a qui consideraven «difícils d'ensinistrar»*. Els antics membres dels Pirates d'Edelweiss que havien coincidit al camp van clavar una pallissa a un supervisor que fetejava impunement els companys. L'endemà, tots els nois del barracó del Fritz van haver de fer dues hores d'exercici de càstig al final de la jornada laboral.

Una dona del poble recordava haver vist nois amb uniformes grisos de presoner, sabates de sola de fusta i els caps afaitats corrent hores i hores per un camp. El càstig més absurd era el que se'n diria un treball de Sísif: escombrar els camins de terra del bosc i deixar-los nets. (pàg. 261)

Llegeix qui va ser aquest personatge mitològic i respon la pregunta.

Fill d'Èol i pare de Glauc, ja a l'*Odissea* apareix condemnat per Zeus a empènyer eternament fins al cim d'una muntanya una roca enorme que, un cop a dalt, torna a rodolar sempre cap al fons; diverses són les llegendes que expliquen el seu càstig terrible, però totes es resumeixen en el fet d'haver enganyat o desobeït els déus.

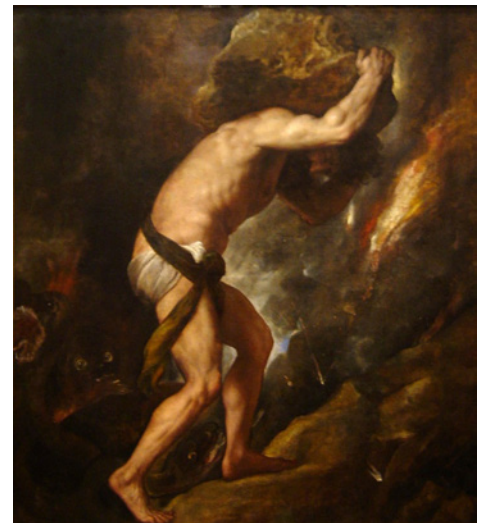
Gran Enciclopèdia Catalana

Què deu voler dir, doncs, el sintagma subratllat?

.....

.....

.....

"Sísif", Tiziano

- 4 Tal com havia passat anteriorment amb la Gertrud i en Fritz, en Jean va ser empresonat a Brauweiler. La primera nit que hi va ser no va descobrir per què era allà, i *l'endemà se li va fer llarg com un dia sense pa*. Associa els mots de les dues columnes i obtindràs altres comparacions.

a fresc	1 com una tàpia
b més lleig	2 com un soc
c bo	3 com una mostela
d sord	4 com un ciri
e gran	5 com el pa
f viu	6 que una rata
g lleuger	7 com una rosa
h dret	8 com un pebrot
i més pobre	9 com una gola de llop
j adormit	10 com una casa de pagès
k fosc	11 com una daina
l vermell	12 que el pecat
-

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 291 a la 300

- 1 El fet històric més destacat de la sisena part del llibre és l'execució de tretze membres dels Pirates d'Edelweiss (segons el document de la Gestapo, *per ser criminals i membres del grup terrorista de Colònia-Ehrenfeld*). Ordena cronològicament els fets que tens a continuació (numerant-los de l'1 al 5) segons succeeixen a les pàgines 292-295.

	Els agents els passen les sogues pels caps rapats i les cares cadavèriques.
	Deixen penjats tot el dia els cossos dels tretze condemnats a mort.
	Un altre agent agafa l'Adi pels cabells i l'obliga a mirar l'execució.
	En alguns casos (els homes més alts), els agents estiren els cossos cap a terra.
	En Bartholomäus Schink (<i>Barthel</i>) veu el seu germa Adi a primera fila.
	Com que la força no té prou alçada, la força de la caiguda no els trenca el coll.
	La gent s'aplega davant de l'estació de tren d'Ehrenfeld.
	El Barthel i els altres sentenciats a mort s'enfilen al travesser.
	Un agent uniformat de les SS llegeix el judici des d'un camió amb un altaveu.
	Tretze persones surten d'una camioneta i caminen cap a una estructura de fusta.

- 2 Durant la cinquena part, s'expliquen episodis de la vida del Fritz i del Jean, ja que la Gertrud s'havia amagat, amb la seva mare, en una granja de Rulfingen. Continua l'explicació en estil indirecte del que van dir les dues dones quan van veure que s'apropava un tanc.

ESTIL DIRECTE

—Amaga't al soterrani —va dir a la Gertrud— a la caixa de les patates.
—No em penso ficar a dins de la caixa de les patates —va contestar la Gertrud. Ja no soc una nena petita.
—No, però ets jove i bonica. I com que no sabem qui ve cap aquí, ves al soterrani ara mateix.
—Doncs aleshores tu també hauràs de venir. Tu també ets molt bonica.

(Pàg. 297)

ESTIL INDIRECTE

La mare va dir a la filla que s'amagués al soterrani a la caixa de les patates.

- 3** Com que anaven perdent la guerra, els nazis reculaven, i el 10 de febrer de 1945 van traslladar els presoners del centre d'internament de Brauweiler al de Siegburg; entre els interns hi havia en Jean. Relaciona les frases de l'esquerra amb les de la dreta i recordaràs què va passar quan els tancs americans van arribar a l'exterior del mur que encerclava la presó (pàg. 298-300).

a Un company de cel·la d'en Jean	1 no volia tornar a Colònia sense en Fän.
b La primera reacció dels presos	2 van agafar un autobús per tornar a Colònia.
c En Jean no va poder entrar	3 i van parlar tota la nit.
d Al maig de 1945 en Jean	4 i va buscar-hi el seu amic Fän.
e Així doncs, va tornar a la presó	5 va veure un tanc americà.
f Finalment, el va trobar	6 al bloc dels joves criminals (buscava en Fän).
g Van riure una bona estona	7 treballant a la cuina, completament curat.
h Tot va acabar bé:	8 va ser d'incredulitat i dubte.

- 4** En Fritz també va poder tornar a Colònia, i el pis dels Theilen encara s'aguantava dret. Una altra persona li va explicar els fets que ell desconeixia. Llegeix el fragment del capítol final de la sisena part i respon les dues preguntes que s'hi refereixen.

L'Hugo va ser qui va explicar a en Fritz tot el que havia passat a la tardor, com la Gestapo havia fet detencions massives i els havia traslladat a Brauweiler, i com havien penjat públicament, allà mateix, al mig del seu barri, els seus amics Barthel Schink, Bubbles Rheinberger i Büb Schwarz. La detenció d'en Fritz havia estat desafortunada i afortunada al mateix temps; havia viscut un infern, però encara era viu.

(Pàg. 300)

Què vol dir l'antítesi subratllada si la relacionem amb les experiències viscudes pel Fritz?

Com creus que es devia sentir en Fritz mentre l'Hugo li explicava els fets?

Mentre llegim

Llegim de la pàgina 301 a la 322

- 1 A la setena i última part hi ha un salt cronòlogic important i ens situem a l'any 2000. Tria l'acabament corresponent per a les oracions que fan referència als tres protagonistes del llibre.
- a Pel que fa a la **Gertrud** ...
- ☐ ara té setanta-cinc anys i el seu cognom de casada és Koch, però encara li diuen Mucki.
 - ☐ ara té setanta anys, el seu cognom de casada és Koch i no li agrada que li diguin Mucki.
- b La Gertrud va anar a una exposició a l'EL-DE Haus, ara un museu ...
- ☐ que tractava sobre els homes i les dones de la Resistència a Colònia: hi havia un retrat d'ella.
 - ☐ que tractava sobre els homes i les dones de la Resistència a Colònia: no hi havia cap retrat d'ella.
- c Abans de marxar de l'edifici ...
- ☐ la Gertrud va explicar que hi havia estat interrogada i el guia va escoltar-la atentament.
 - ☐ la Gertrud va explicar que hi havia estat interrogada i van recollir el seu testimoni oral.
- d Si parlem d'en **Fritz Theilen** ...
- ☐ continuava sent una persona atrevida i s'autoproclamava satisfet «Pirata d'Edelweiss».
 - ☐ no explicava a ningú les seves aventures com a Pirata d'Edelweiss.
- e A mitjan 1970 ...
- ☐ va intentar establir contacte amb en Jean Jülich, però no ho va aconseguir.
 - ☐ va intentar establir contacte amb el Jean Jülich i ho va aconseguir.
- f Pel que fa al **Jean Jülich** ...
- ☐ va anar a Israel per acompanyar Meik Jovy, a qui van retre homenatge.
 - ☐ li van retre homenatge a Israel per haver salvat jueus durant l'Holocaust.
- g L'any 2004 ...
- ☐ el Jean va contestar les preguntes d'una entrevista oral perquè se sabés la seva versió.
 - ☐ el Jean va organitzar festes pel Carnaval de Colònia i va obrir-hi un local musical.

La Mucki, en Fritz i en Jean
davant de l'EL-DE Haus, 2003

- 2 A l'últim capítol de l'obra, l'autora, K. R. Gaddy, pren la paraula en primera persona i manifesta la seva indignació pel fet que, acabada la Segona Guerra Mundial, els grups als quals pertanyien la Gertrud, el Fritz o el Jean no es reconeguessin oficialment com a part de la resistència contra el nazisme. Alguns deien que només eren uns inconformistes, uns nanos que no suportaven que les Joventuts Hitlerianes els controlessin. Llegeix com ho diu l'escriptora i respon la pregunta.

Els missatges que els Pirates van aconseguir imprimir en pamflets o pintar sobre les parets i els trens potser no van arribar a forjar una ideologia política gaire complexa, però descartar el «NO» que va entonar clarament un grup de joves que ho tenien tot a perdre és no entendre bé ni la joventut ni la resistència. (Pàg. 311)

Estàs d'acord amb el punt de vista de K. R. Gaddy?

.....

.....

.....

- 3 L'oració final és tota una declaració d'intencions de l'autora; es tracta d'una recomanació que vol persuadir els seus lectors. Completa-la amb els verbs i substantius que hi falten.

No o _____ mai la g _____ que c _____ el f _____,
ni en aquell t _____ ni en els nostres d _____.

- 4 Al final del llibre, i abans dels agraïments, les notes sobre les fonts, la bibliografia, els crèdits de les imatges i l'índex alfabètic, hi ha unes notes sobre els Navajos, un dels grups que van realitzar activitats contra els nazis. Respon les preguntes que s'hi refereixen.

a Quins estereotips simplistes presentaven els indis americans dels llibres de Karl May?

.....

.....

b Quin ideal dels navajos de Karl May van veure els Pirates en les seves accions?

.....

.....

Després de llegir

- 1 Indica si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).

	V	F
Dels tres protagonistes, el més gran era en Fritz i a continuació venia la Gertrud.		
El sobrenom de la Gertrud, <i>Mucki</i> , venia d'un conillet d'un llibre.		
En Fritz va treballar d'aprenent d'elaboració d'eines a la fàbrica Ford.		
El primer dels tres protagonistes que va ser detingut per la Gestapo va ser en Jean.		
Un comitè de Berlín dirigia els grups que lluitaven contra els nazis.		
En Fritz i en Jean tenien alguns amics comuns (en Bubbes, en Barthel).		
En Jean va ser empresonat juntament amb el seu amic Fän.		
Els tretze activistes executats a la força van ser enterrats en tombes sense nom.		
Després de la victòria, els Aliats van valorar molt la feina feta pels grups juvenils.		
Alguns antecedents d'aquests grups són els Wandervogel i la Bündische Jugend.		

- 2 Després d'haver llegit l'obra, fixa't en el seu títol, *Flors del carrer*. Compara'l amb el títol de l'obra original i respon les preguntes sobre el seu significat.

Títol original: *Flowers in the gutter* 'flors a la claveguera'

- a Per què s'utilitza la paraula flors tant al llibre original com a la traducció de Mireia Alegre?

.....

.....

- b Quines diferències observes entre els dos títols?

.....

.....

- c Quin altre títol proposaries?

.....

.....

- 3 Aquesta obra parla de diferents valors, entre els quals hi ha la responsabilitat, la lleialtat i la solidaritat. Llegeix els tres paràgrafs següents i escriu amb quin d'aquests valors es relaciona cadascun d'ells.

TEXT A (pàg. 267)	VALOR
<i>En Barthel no tenia cap intenció d'entregar en Fän i en Jean a la policia. Segurament va pensar que havia de dir als interrogatoris el que creia que volien sentir...</i>	
TEXT B (pàg. 212)	VALOR
<i>[...] en Fritz i en Bubbes [...] no podien deixar de parlar dels treballadors estrangers. Què podien fer per ajudar-los?</i>	
TEXT C (pàg. 169)	VALOR
<i>—Em sap molt de greu que hagi hagut de patir per culpa meva —va dir la Gertrud. [a la seva mare]</i>	

- 4 Encercla el recurs literari que s'utilitza en cada un d'aquests fragments de l'obra.

- a *Alguns edificis estaven a cel descobert, com si uns gegants els haguessin arrencat les teulades.* (Pàg. 15)

metàfora comparació polisíndeton asíndeton personificació

- b *Gairebé cinc-centes persones havien mort, i desenes de milers s'havien quedat sense casa. Això era el que els donava la guerra: mort, destrucció, caos.* (Pàg. 217)

metàfora comparació polisíndeton asíndeton personificació

- c *Aquell matí de primavera, l'herba era verda, les fulles es desplegaven de les seves branques i les flors esquitxaven el paisatge.* (Pàg. 80)

metàfora comparació polisíndeton asíndeton personificació

- d *Per sobre, el vent pentinava els arbres.* (Pàg. 73)

metàfora comparació polisíndeton asíndeton personificació

- e *Un cop van sortir del soterrani, se la va endur per un passadís estret amb una porta i una altra porta i una altra.* (Pàg. 148)

metàfora comparació polisíndeton asíndeton personificació

Fitxa del llibre

Títol de l'obra:

Col·lecció:

Autors:

Espectora:

Il·lustrador de la coberta:

Editorial: Any de publicació:

Personatges

Relaciona els protagonistes de l'obra amb la seva descripció.

Gertrud Kühlem ☐	☐ Membre dels Pirates d'Edelweiss (àlies <i>Bubbes</i>)
Jean Jülich ☐	☐ Membre del Grup d'Ehrenfeld (àlies <i>Bomben-Haus</i>)
Fritz Theilen ☐	☐ Membre dels Pirates d'Edelweiss (àlies <i>Schang</i>)
Bartholomäus Schlink ☐	☐ Membre dels Pirates d'Edelweiss (àlies <i>Fän</i>)
Hans Steinbrück ☐	☐ Membre dels Pirates d'Edelweiss (àlies <i>Büb</i>)
Ferdinand Steingass ☐	☐ Membre del Club Edelweiss (àlies <i>Mucki</i>)
Franz Rheinberger ☐	☐ Membre dels Pirates d'Edelweiss (àlies <i>Barthel</i>)
Günther Schwarz ☐	☐ Membre d'els Navajos (àlies <i>Fritz de Plaat</i>)

Temes

Completa els temes de l'obra: *llibertat, història, guerra, feixisme*.

- La lluita contra el
- El desig de
- La inutilitat de la
- La reivindicació d'una obludada.

Argument

Escriu un resum dels episodis principals de l'obra.

Valoració del llibre

Què és el que t'ha agradat més del llibre?

Què és el que t'ha agradat menys del llibre?

Escriu quatre motius pels quals recomanaries el llibre a un amic o una amiga.

- ---
- ---
- ---
- ---

Editorial Casals
bambulector.cat